

BAANTJER

De Cock en de onzichtbare moordenaar

De Fontein

1

Rechercheur De Cock van het aloude politiebureau aan de Amsterdamse Warmoesstraat stond voor het grote raam van zijn hotelkamer en keek uit over een grijsblauwe zee. Door het water gleden bootjes onder een blauwe lucht met daarin witte wolken die, net als de bootjes, zachtjes werden voortgedreven door een zwak zuidwesters briesje. Een lichte lentedag aan het strand van Scheveningen. Als een tafereel geschilderd door een oud-Hollandse meester. Prachtig.

Maar de grijze rechercheur had er geen oog voor en was in gedachten bij het raam van de grote recherchekamer aan de Warmoesstraat, vanwaar hij kon uitkijken op de kleine huisjes van de Heintje Hoeksteeg, met zijn bonte bevolking van burgers en buitenlui, van hoerenlopers en gauwdieven.

‘Sta je aan je werk te denken?’

De Cock schrok betrapt op uit zijn mijmering. Hij draaide zich om en zag zijn vrouw gehuld in een badjas midden in hun hotelkamer staan.

‘Ga je in bad?’

‘Ze hebben hier een geweldige spa.’

‘Spa?’ De Cock trok zijn wenkbrauwen omhoog.

‘Een sauna en wellnessafdeling. Ik heb over vijf minuten een afspraak met een schoonheidsspecialiste. En maak je maar geen zorgen, het zit bij het arrangement in!’

De Cock maakte zich geen zorgen. Hij was een lang weekend

weg met zijn vrouw, vanwege hun vijfenendertigjarig huwelijk, dus dat mocht wat kosten. Niet dat hij echt van dit soort uitjes hield, het liefst bleef hij het hele jaar door in zijn geliefde Amsterdam, maar hij wist dat hij zijn vrouw er een enorm plezier mee deed.

‘Laat jij maar aan je frunniken. Ik wacht wel op je in de bar.’

‘Als je mij dan nog herkent,’ antwoordde zijn vrouw koket en ze verliet de hotelkamer.

De Cock moest grinniken. Hij had een vrouw uit duizenden, dat wist hij vijfenendertig jaar geleden al. En die zou hij niet herkennen?

In de ruime lounge van het hotel vond De Cock met gemak een plekje bij het raam. Hij zat graag in deze sfeervolle bar, waar in vroeger dagen de betere Haagse kringen elkaar ontmoetten. Tegenwoordig was de lounge onderdeel van een goedlopend toeristenhotel waar ook de gewone man zich een aantal dagen een luxeverblijf kon permitteren. De Cock liet zich in een gerieflijke leunstoel zakken en zag op het tafeltje voor zich de krant van die ochtend liggen. Hij veerde verheugd weer overeind. De ochtendkrant, daar kwam hij normaal gesproken niet aan toe. Hij nam het dagblad van tafel en nestelde zich in zijn stoel. Op de achtergrond klonk zachte, aangename jazz.

De voorpagina bracht niet veel nieuws. Ja, artikelen over de economie, maar geen nieuws. Hij bladerde door naar de volgende pagina. STAATSSECRETARIS ONTHULT NIEUWE AANWINST kopte een groot artikel op pagina drie. Op de bijgaande foto zag De Cock de staatssecretaris met nog een stel hotemetoten glunderend naast een schilderij staan dat, zo te zien, uit de gouden eeuw afkomstig was. *Bruidje in de morgen* heette het en het was geschilderd door Gerard ter Borch. Volgens het artikel, dat De Cock vluchtig doornam, was het schilderij gekocht door de Nederlandse Staat voor zestien miljoen euro. Het zou de grote blikvanger moeten worden bij de opening van het verbouwde Rijksmuseum.

Zestien miljoen euro. De Cock vond het een boel geld voor een schilderij. Het zag er overigens best mooi uit, voor zover dat op de foto te zien was en hij er verstand van had.

‘Een Campari met jus.’

De Cock keek op uit zijn krant. Hij herkende de snerpende stem. Van wie was die ook alweer? Hij keek de lounge rond en bij de bar viel zijn oog op de gekromde rug van een man die half over een kruk gebogen stond. De man draaide zich om en keek op zijn beurt door de ruimte. Hij had scherpe ogen in een smal gezicht waar tijdens de zomer sproeten op verschenen. Het rossige haar was kortgeknipt, om de beginnende kaalheid te verbloemen.

Wim de Jongh, dacht De Cock.

‘Rechercheur De Cock,’ riep Wim de Jongh en hij wees met zijn vinger triomfantelijk in de richting van de grijze speurder. Hij draaide zich weer terug naar de barman.

‘En zet er maar een cognac naast!’

De Cock kende Wim de Jongh al heel wat jaartjes. Hij had hem in het verleden een aantal keren opgepakt, maar hij had altijd een zwak voor hem gehad. De Jongh was een oplichter, een scharrelaar, maar geen slecht mens. Hij mocht de wereld graag iets op de mouw spelden en daar zelf van profiteren, maar geweld verafschuwde hij. De laatste keer dat De Cock hem was tegengekomen, was in het café van Smalle Lowietje geweest. Toen had De Jongh hem bezworen dat hij het slechte pad had verlaten, hij werd er te oud voor, zei hij. De wereld van de misdaad was veranderd. Harder geworden. De drugs hadden een hoop agressiviteit gebracht. De penoze was niet meer op zoek naar een boterhammetje, maar naar het grote geld. En dat ging met veel ellende gepaard. De Cock had toen alleen bevestigend kunnen knikken. Met het klimmen der jaren vond ook hij dat de wereld er niet mooier op was geworden.

‘Hebben ze je Amsterdam uit gejaagd?’ Ongevraagd zette De Jongh zich aan het tafeltje van De Cock en plaatste als tegenpres-tatie een bolvormig glas cognac voor diens neus.

‘Ik ben een paar dagen met mijn vrouw weg. We zijn dit weekend vijftig jaar getrouwd.’

‘Gefeliciteerd!’ Wim de Jongh hief zijn glas. De Cock hief eveneens het glas, en liet het edele goudgele vocht even walsen langs de binnenrand. Hij nam genietend een slokje.

‘Mooie cognac,’ constateerde hij tevreden.

‘De zaken gaan goed,’ antwoordde De Jongh als verklaring.

De Cock keek even op naar het smalle gezicht met de ironische twinkeling in de ogen.

‘Toch niks...’

‘Illegals? Nee, De Cock, daar ben ik mee gestopt. Ik zit tegenwoordig in de kunsthandel.’

De Jongh zei het op een toon alsof het de gewoonste zaak van de wereld was voor een voormalige kruimeldief.

‘Zo! Daar kijk ik van op.’

‘Mijn vrouw heeft een kleine galerie aan de Bloemgracht en zodoende ben ik er vanzelf in gerold. Interessante handel. Honderd procent legaal.’

‘En lucratief,’ wist De Cock en hij wees op de foto in de krant. ‘Zestien miljoen euro voor een schilderij.’

De Jongh grinnikte. ‘Van jouw en mijn belastingcenten, De Cock. Maar het is goed besteed geld, want het is een mooi schilderij.’

‘Je kent het?’

‘Het is door de Nederlandse Staat aangekocht op voorspraak van professor Van Deijssel en dan weet je het wel.’

De Cock nam nog een slokje. ‘Wat weet je dan wel?’

‘Dat het een mooi ding is! Van Deijssel is een toppertje op dat gebied.’

‘Jij kent hem?’

‘Sterker nog,’ lachte De Jongh tevreden, ‘ik doe zaken met hem!’

‘Tjonge.’ De Cock plukte even aan zijn neus. Hij wist niet goed wat hij hiervan moest denken. Hij kreeg een dure professor met

een schilderij van zestien miljoen niet gekoppeld aan een eeuwige scharrelaar als Wim de Jongh.

‘En dat komt binnenkort allemaal in de krant, let op mijn woorden.’ De Jongh nam genietend een flinke slok van zijn Campari. ‘Dat wordt een klappertje.’ Hij wreef met zijn duim over zijn wijsvinger, het universele geldgebaar, en lachte breed, ‘pingping, kunnen we naar het casino.’

‘Dan ben je in een keer je klappertje weer kwijt,’ constateerde De Cock droog.

Maar dat zag Wim de Jongh toch anders. ‘Moet je niet zeggen. Ik heb net nog een leuk bedrag gewonnen in het casino hiernaast.’

De Cock trok een bedenkelijk gezicht.

‘Je zou er niet aan moeten beginnen,’ sprak hij vaderlijk. De Jongh schudde grinnikend zijn hoofd.

‘Beginnen is het probleem niet, je moet weten wanneer je moet stoppen. Daar had ik vroeger wel eens problemen mee, De Cock, maar ik heb van mijn fouten geleerd.’

De Cock knikte bewonderend, maar hij geloofde geen snars van de woorden van De Jongh. Hij had hem ooit nog eens uit een illegaal Chinees casino in de Binnen Bantammerstraat geplukt. Wim de Jongh was gokverslaafd en zo’n verslaving hield je zelf niet in de hand. Tenzij je er niet aan toegaf.

‘Met jou alles goed, De Cock? Nog niet aan je pensioen toe?’

De Cock hief zijn handen in de lucht.

‘Alsjeblieft niet! Dan moet ik nog een hobby gaan zoeken.’

‘Volgens mij heb jij maar één hobby,’ verklaarde De Jongh nuchter, ‘en dat is boeven vangen!’ Hij dronk zijn glas leeg en stond op.

‘Drinken wij er nog een?’ vroeg De Cock, meer uit beleefdheid.

‘Voor mij niet meer. Ik vond het leuk je weer eens te zien, De Cock, maar ik heb nog van alles te doen.’

Hij stak een hand uit. De Cock hees zich uit zijn zetel en drukte De Jongh de hand.

‘Doe de groeten aan je vrouw.’

‘Let goed op jezelf.’

De Jongh trok zijn smalle lippen in een halve grijns, draaide zich om en verliet gehaast de lounge. De Cock liet zich weer in zijn stoel zakken en keek glimlachend naar het glas voor zich op tafel. Zoals Wim de Jongh werden ze tegenwoordig niet meer gemaakt. Kunsthandelaar, toe maar! Een sluwe oude vos, die wel zijn haren maar niet zijn streken verloor. Daar was De Cock wel van overtuigd.

De volgende dag begon bewolkt. De blauwe Hollandse lucht verborg zich achter een grijs wolkendek. De heer en mevrouw De Cock hadden na een verkwikkende nachtrust genoten van het uitgebreide ontbijtbuffet waarmee ze hun verblijf feestelijk hadden besloten. Tijd om naar huis te gaan, constateerde De Cock niet ontevreden.

Terug op de hotelkamer had zijn vrouw de koffer open op het bed gelegd en ze was bezig om de kasten leeg te halen. Haar man kwam uit de badkamer gelopen en gooide met een nonchalant gebaar zijn dichtgeritste toilettas in de koffer.

‘Hè, Jurre!’ knorde zijn vrouw en ze haalde de toilettas weer uit de koffer. ‘Die moet straks bovenop.’

De Cock stak verontschuldiging zijn hand op en wilde in de stoel voor het raam gaan zitten, maar daar lagen zijn opgevouwen overhemden te wachten tot ze de koffer in mochten. Ook op het bed was er geen plaats meer voor hem. Een beetje hulpeloos stond hij midden in de kamer. Hij was niet goed in dit soort dingen en het inpakken liet hij dan ook met liefde over aan zijn vrouw. Maar nu voelde hij zich hopeloos overbodig.

‘Ik ga nog wel even een frisse neus halen.’

Zijn vrouw haalde opgelucht adem.

‘Dat lijkt me een heel goed idee. Over een halfuurtje ben ik wel gepakt.’

De Cock knikte en slofte de kamer uit.

De Cock stapte uit de lift en constateerde in de lobby een nerveuze bedrijvigheid die hem nogal vreemd voorkwam voor een zondagochtend. De doorgaans alerte bellboys, kien op elke koffer, hadden geen oog voor de omgeving en stonden opgewonden met elkaar te praten.

Hij haalde zijn schouders op, het zou wel weer over voetbal gaan. Hij kuierde door de lobby en liep via de draaideur het hotel uit, de boulevard op. Ondanks de bewolking was de temperatuur buiten niet onaangenaam. Hij snoof de zilte zeelucht op en was net van plan richting het strand te lopen, toen hij op de hoek van het hotel een groepje mensen bij een ambulance zag staan. Zijn beroepsmatige nieuwsgierigheid deed hem van plan veranderen en hij liep in de richting van de ziekenauto.

Even voorbij de ambulance was de straat afgezet met het rood-wit geblokte lint dat hij maar al te goed kende. Op straat, onder een laken, lag het ontzielde lichaam van een man. Twee zwarte herenschoenen staken onder het laken uit. Een ambulancebroeder kwam aangelopen met een brancard waarop een lege lijkzak lag.

‘Ze zeggen dattie gesprongen is,’ lichtte een omstander ongevraagd toe.

‘Toe maar,’ bromde De Cock.

‘Ook geen reclame voor dat hotel,’ zei de man nog.

De Cock drong zich een beetje naar voren en zag hoe de ambulancebroeders het laken verwijderden om het lichaam van de dode man in de lijkzak te kunnen ritsen. Voorzichtig tilde een broeder het bebloede hoofd een stukje op.

De val had veel schade aangericht, maar desondanks had De Cock het hoofd al herkend. Op de straat voor hem lag het levenloze lichaam van Wim de Jongh.

Een halfuurtje later stonden De Cock en zijn vrouw bij de balie om uit te checken.

De Cock inspecteerde de rekening en overhandigde zijn creditcard.

Mevrouw De Cock schudde ongelovig haar hoofd.

‘En je had gisteren nog zo’n leuk gesprek met hem gehad, zei je.’

‘Ja... dat hij een klappertje ging maken. Maar ik denk niet dat hij dit toen in gedachten had.’

De receptionist schoot in de lach en overhandigde hem een pen en een strookje papier.

De Cock had meteen spijt van zijn opmerking. Het was niet zijn bedoeling geweest om een flauwe grap te maken over de dood van De Jongh. Integendeel, het beeld van het bebloede hoofd met het rossige haar had hem aangegrepen.

Hij zette zijn handtekening op het strookje papier.

‘Ik hoorde dat meneer gisteravond zwaar verloren heeft.’

De Cock keek de jongeman achter de balie aan.

‘In het casino?’

De receptionist nam het strookje papier weer in en vouwde de rekening dubbel.

‘Dat hoorde ik.’

De Cock drukte zijn vilten hoedje op zijn hoofd en bukte zich om de koffer op te pakken. ‘Maar spring je dan van het dak?’ vroeg hij met enig ongeloof.

‘Ja, onbegrijpelijk,’ glimlachte de receptionist, ‘en nog een prettige reis verder!’

2

Hij was maar een paar dagen weg geweest, maar toch was De Cock opgelucht toen hij het oude politiebureau aan de Warmoesstraat binnen liep. Jan Rozenbrand, de wachtcommandant, stond achter de balie over zijn papieren gebogen. Hij keek even op toen De Cock binnenkwam en gaf hem een snelle blik over zijn halve leesbrilletje dat op het puntje van zijn neus balanceerde.

‘Leuk gehad?’

De Cock tuitte zijn lippen.

‘Zeker. Maar ik vond het lang genoeg.’

Hij liep door naar de stenen trap die naar de tweede verdieping leidde.

‘Nog bedankt voor de ansichtkaart,’ riep Jan hem na. De Cock hield even in en sloeg met zijn vlakke hand tegen zijn voorhoofd. Daarna vervolgde hij met een vrolijk huppeltje zijn weg.

In de researchkamer zat zijn assistent Dick Vledder al achter zijn computer. Zijn vingers dansten over de toetsen en zonder op te kijken van zijn werk groette hij zijn chef. De Cock nam zijn hoedje af en wierp het richting kapstok.

‘Raak,’ constateerde hij tevreden. Vledder liet zijn vingers rusten.

‘Leuk gehad?’

De Cock grinnikte.

‘Zeker. En het spijt me van de ansichtkaart.’

Vledder stopte met typen.

‘Welke ansichtkaart?’

‘Die ik niet gestuurd heb,’ sprak de grijze speurder eenvoudig. ‘Kun jij voor mij de gegevens van Wim de Jongh naar boven halen? De Jongh met jeeoengeehaa.’

De Cock stapte dwars door de rekerchekamer tot bij het grote raam achter zijn bureau. Tevreden keek hij naar beneden, naar de Heintje Hoeksteeg. Het was vroeg, dus er waren nog niet veel mensen op straat. Maar die er liepen konden op zijn warme aandacht rekenen.

‘Ik heb zeven Wimmen de Jongh, naar wie ben je precies op zoek?’

De Cock zat achter zijn bureau gebogen over de achterstallige post en keek op naar de jonge rekercheur die met een aantal computeruitdraaien voor hem stond.

De Cock stak zijn onderlip naar voren.

‘Tussen de vijftig, vijfenvijftig jaar. Vastgezetten wegens illegale gokpraktijken en fraude.’

‘Ik weet genoeg,’ onderbrak Vledder hem. Hij trok een uitdraai uit het stapeltje en legde dat op het bureau. ‘Waarom ben je in hem geïnteresseerd?’

De Cock keek van het velletje papier naar zijn assistent.

‘Wim de Jongh heeft zich in de nacht van zaterdag op zondag uit een hotelraam geworpen.’

Vledder knikte begrijpend.

‘Van het hotel waar jullie logeerden.’

Het was zomaar een gok, maar De Cock reageerde bevestigend.

‘Heel juist geconcludeerd.’

Hij pakte de uitdraai op en bekeek de gegevens. ‘Ik had de middag daarvoor nog een glas met hem gedronken.’ Hij zuchtte. ‘Ik moest maar even bij de weduwe langs.’

Hij plantte zijn beide handen op het bureaublad en hees zichzelf omhoog. Vledder keek hem vragend aan, maar de Cock schudde zijn hoofd.